Майн 1 мандаха болтогой!

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 103 (8323) | 1957 оной майн 1, среда | Сэн 20 мүнгэн

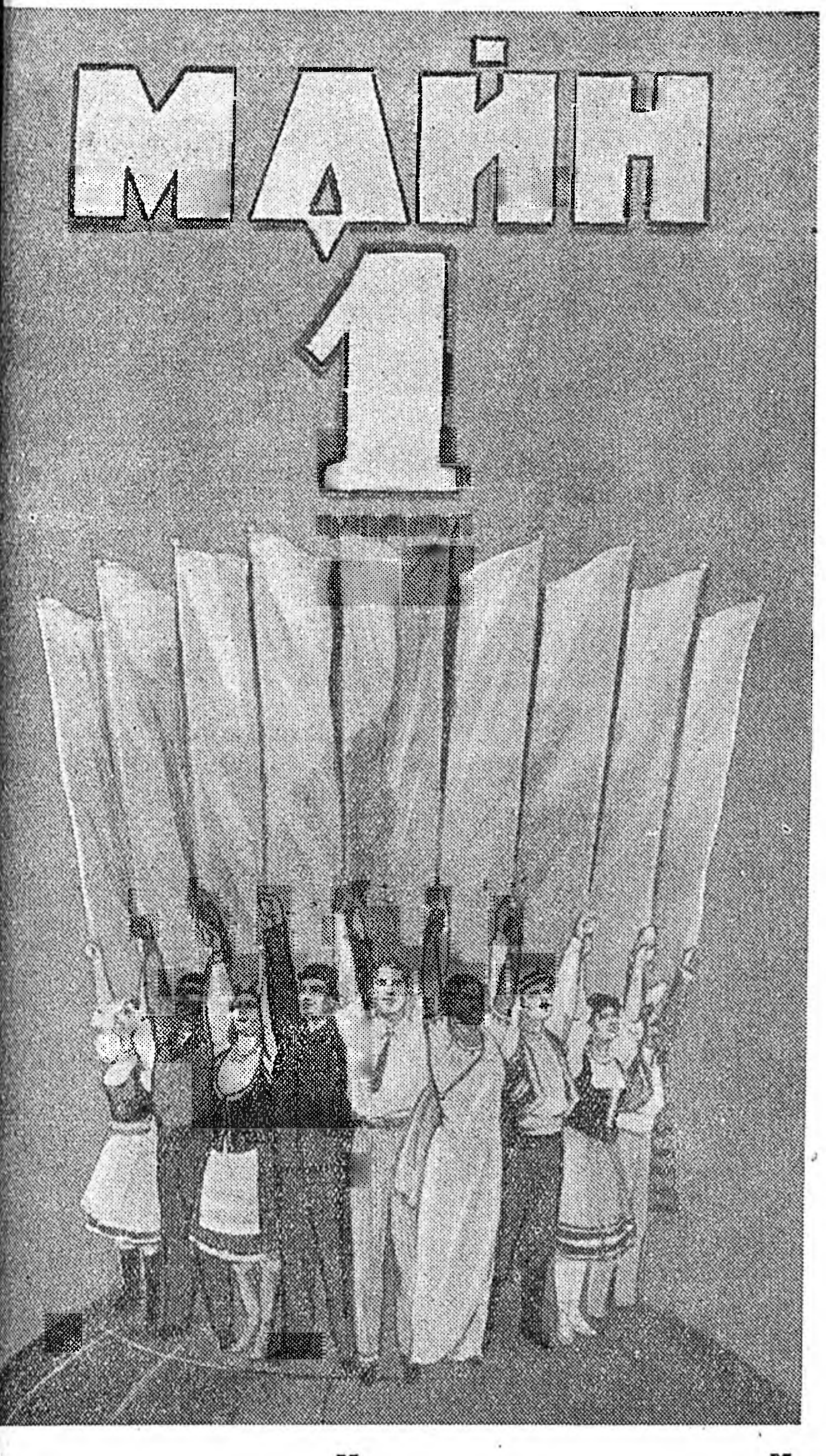

Бухы дэлхэйн ажалшадай hаналаа нэгэдэлгын удэр

ТАСС-эй фотохронико.

Ажалшадай агууехэ hайндэр

[Мү]нөөдэр — Майн Нэгэн. Энэ хадаа [дэлхэ]йн ажалшадай hаналаа нэгэдэлгын, [бүх]ы оронуудай хүдэлмэришэдэй хани [бари]саанай үдэр мүн.

[Кап]италистическэ ба колониальна [орон]уудай ажалшад буу зэбсэг ба зэб[сэгтэ] хүсэнүүдые хороохын түлөө, [уласх]оорондын түгшүүрилые зөөлэ[рүүл]хын түлөө тэмсэлэй туг доро [Майн] Нэгэнэй hайндэрые тэмдэглэхэ [...]. Эб найрамдалай тала баригша [...] үнэн сэхэ хүнүүд атомна ба во[дор]одно зэбсэг туршаха ябадал болюул[жа], бүримүhэн хорихо гэhэн дэлхэйн [арад]уудай нангин хүсэлые улам hүр [ш]алантайгаар элирхэйлэн харуул[ж]а лабтай. Тэрээнтэй нэгэ доро, бухы [орон]уудай коммунистическэ ба хүдэлмэ[ри]шэдэй партинууд хадаа коммунизмын [хэрэ]гтэ туhа хүргэгшэ «национальна [комм]унизм» гэхэ мэтын хорото номнол[ой]тай эбсэшэгүй тэмсэл ябуулгын [ту]г доро Майн Нэгэнэй hайндэрые [угт]ахань лабтай.

Пролетарска интернационализмын [туг]ые улам дээшэнь үргэе! Марксизм-ленинизмын тугые бүри [дээшэ]нь үргэе!

[С]оциалистическэ лагериин оронуудай [ажал]шад энэ оной Майн Нэгэнэй hайндэ[рые] социализм байгуулгынгаа зам дээ[рэ] шэнэ амжалтануудые туйлан [угта]жа байна.

[С]оциалистическэ лагериин оронуудта[й] арадуудай агууехэ хани холбоон [манд]аха болтогой!

[Д]элхэйн ажалшан түмэн манай Агуу[ехэ] Эхэ орониие — Советскэ Социали[стич]ескэ Республикануудай Союзые бү[хы д]элхэй дээрэхи эб найрамдалай бата [...] тулгуури гэжэ тон зүбөөр тооло[жо] юм.

[С]оветскэ байгууламжын бата үндэhэ [...]— хүдэлмэришэн ангиин ба кол[хозо] тарялашадай холбоо барисаанда, [...] социалистическэ гүрэнэй хүсэ ша[дал]ай эшэ нүхэсэл — Советскэ Союзай [арад]уудай ахадүүгэй хани барисаанда [...]hэн совет гүрэмнай мүнөө жэ[лэй] Майн Нэгэнэй hайндэрые гүрэнэй, [ажахы]н ба культурна байгуулалтадаа [...] ехэ амжалта туйлан угтажа байна.

[Үй]лэдэ промышленность гээшэмнай [...] арадай ажахые улам саашань хүг[жөө]н дэбжээхэ, арад зоной ажабайда[лые] hайжаруулха, соёл болбосоролые [...]ээхэ, Эхэ оронойнгоо өөрыгөө хам[гаал]ын шадабарие дээшэлүүлхэ шуха[ла] үндэhэ hуури мүн гэжэ манай сэсэн [ех]э ба вождь В. И. Ленин hургадаг [...]. Ленинэй энэ hургаалые баримталан [КП]СС ба Советскэ правительство түб[ын] түрүүндэ хүндэ индустри, мүн про[мыш]ленностиин бусадшье hалбарину[уды]е дам саашань хүгжөөхын түлөө эсэ[сэ] сусашагүй оролдолго гаргана. Про[мыш]ленность ба барилга хүтэлбэрилхэ [...]ые бүри hайнаар эмхидхэхэ гэhэн [...]тиин бэелүүлжэ байгаа хараа шугам [соци]алистическэ экономикые улам хүсэ[тэй]гөөр хүгжөөхэ арга боломжо нээжэ [...] байна. Партиин индустриализа[ции]н политикын ашаар индустриально[-агр]ано hалбаранги республика боло[hон] манай Бурят-Монголой промышленностиин ба барилгын хүдэлмэрилэгшэд парти ба правительствын табиhан зорилгонуудые бэелүүлхын тула бухы хүсэ шадалаа үгэхөөр бэлэн байна.

Социалистическэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Үйлэдбэридөө түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты, техническэ дэбжэлтын түлөө, ажалай бүтээсые бухы талаарнь дээшэлүүлхын түлөө тэмсэгты!

Манай социалистическэ хүдөө ажахы хүсэтэ ехээр хүгжэжэ байна. Тэрэ тоондо манайшье Бурят-Монгол республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мэдээжэ амжалта туйлаа юм. Теэд туйлаhан амжалтаараа hанаагаа амардаг заншал советскэ хүнүүдтэ байдаггүй. Манай республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мүнөө жэл үшөө 100 мянган гектар шэнэ газар элдүүрилэн ашаглаха, нёдондо гүрэндэ тушааhан ба худалдаhандаа орходоо 1,5 дахин ехэ мяха, 1,7 дахин ехэ hү, 20 процент ехэ ноохо тушааха, ороohото ба тэжээлэй культурануудай, илангаяа кукурузын элбэг баян ургаса абаха зорилго табяад, шэн зоригтойгоор ажаллажа байнад. Областной партийна организациингаа хүтэлбэри доро хүдөөгэй ажалшадай эдэ зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэнь дамжаггүй.

Эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! Ороохо таряа, мяха, hү, хлопок, ноохо, лён, хартаабха, овощь болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые орондоо бүри ехээр үгэе!

Арадай ажахын бухы hалбаринуудай орьёл үндэр өөдэ дэбжэжэ байхада манай арадай материальна байдал, соёл болбосоролынь үдэрhөө үдэртэ хүгжэн hалбаржа байна. Наукын, культурын, арадай гэгээрэлэй, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд хадаа арад зонойнгоо аша туhада улам хэшээлтэйгээр ажаллаха зорилготой.

Мүнөө жэл Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 40-дэхи ойн жэл мүн.

Советскэ Союзай ажалшад! Агуухэ Октябриин 40-дэхи жэлэй ойн хүндэлэлдэ арадай ажахын 1957 оной түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгты!

Манай гүрэнэй эб найрамдалай гадаадын политика, арадайнгаа ажахые хүгжөөхэ, ажалшадайнгаа ажабайдалые hайжаруулха, коммунизм байгуулха зам дээрэ шэнэ алхам хэхэ гэhэн дотоодын политика алдарта Коммунистическэ партиимнай ударидалгаар бэелүүлэгдэнэ.

Коммунизм байгуулжа байгаа агууехэ совет арад мандаха болтогой!

Коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэгшэ совет арадые зоригжуулан ударидаг агууехэ хүсэн — Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр — урагшаа, коммунизмын илалта тээшэ дабшая!

СССР-эй Оборонын Министрын
П Р И К А З

1957 оной майн 1. № 76 Москва город.

Нүхэд солдадууд, матросууд, сержантнууд, старшинанууд!

Нүхэд офицернүүд, генералнууд, адмиралнууд!

Советскэ арад болон тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мүнөөдэр дэлхэйн ажалшадай hаналаа нэгэдэлгын үдэр — Майн Нэгэниие тэмдэглэжэ байна.

Манай агууехэ Эхэ ороной ажалшад Майн Нэгэнэй hайндэрые ороной ажахын болон культурна ажабайдалай бүхы hалбаринуудта шэнэ илалтануудые туйлан угтажа байна. Советскэ арад коммунизм байгуулха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлхэ зуураа, шэнэ дайнай аюул тухай мартанагүй, социалистическэ гүрэнэйнгээ хүсэ шадалые бэхижүүлнэ.

Советскэ сэрэгшэд сэрэгэй шэнэ техникые саашадаа эсэшэ сусашагүйгөөр шудалха, дайшалхы мэргэжэл шадабаряа бүри hайжаруулха, халдаад ерэhэн дайсадта хатуу харюу үгэхөөр хододоо бэлэн байха ёhотой.

Майн Нэгэнэй hайндэрөөр дашарамдуулан, Таанадые амаршалжа, баясхалан хүргөөд, социалистическэ Эхэ орондоо алба хэхэ нангин уялгаяа дүүргэхэдээ шэнэ амжалтануудые туйлахыетнай хүсэнэб!

hайндэрые тэмдэглэн **захирхамни:**

Мүнөөдэр, Майн 1-дэ, манай Эхэ ороной столица—Москвада, союзна республикануудай столицануудта, герой-городууд: Ленинградта, Сталинградта, Севастопольдо, Одессэдэ артиллериин хорин буудалгаар салют хэхэ.

Манай хүсэн түгэс советскэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Советскэ арад, тэрэнэй баатарлиг Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

Манай бүхы илалтануудые эмхидхэн зоригжуулагша түрэл Коммунистическэ партида алдар соло!

СССР-эй Оборонын Министр
Советскэ Союзай Маршал Г. ЖУКОВ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

„Волжская коммуна“ гэжэ Куйбышевай областной газетые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай

«Волжская коммуна» гэжэ Куйбышевай областной газетын түрүүшын номерой гаража эхилhээр 50 жэл гүйсэhэнтэй дашарамдуулан, мүн тэрэнэй революционно габьяаень тэмдэглэн, тэрэшэлэн коммунизм байгуулха зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ ажалшадые эдэбхитэйгээр элсүүлhэнэйнь түлөө «Волжская коммуна» газетые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо Д. КОРОТЧЕНКО.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1957 оной апрелиин 29.

Ч.-Ц. САНЖИЕВ.

АЛДАРТА МАЙ

Дэлхэйн энгэй
үнэншэ хүнүүд
мүнөө
Дура зоригоороо,
эльгэ зүрхөөрөө
хамтаржа,
Дарлалай, богоолой
үмхи гэнжые
угзар татаад,
Дайшалхы тугайшни
унтаршагүй дүлэн доро
жагсаал,—
Ажалшан арадай
хэтын жабхаланта
hайндэр —
Амаршалнаб шамай,
агууехэ
Майн үдэр!
Хайшаашье харахада —
хүн зоной далай
долгилно.
Хабарай hэбшээндэ
сүлөөтэ дуунууднай
зэдэлнэ.
Номин хүхэ
тэнгэридэ далаяраа
hэбин,
Агаарта дэгдэшэбэ
гулабхаанууд
зэлэ татан.
Түүхын сагые
баатар алхамаараа
хэмжэжэ,
Тэмсэлэй шуургые
зоримгой дабажа
ябанабди.

Алтан дэлхэйн
үүрэй толониие
хэзээдэшье
Алуурша дээрмэшэд
шуhата үүлээр
бүрхөөхэгүй!
Ангарай нюрган дээр
галта ГЭС-үүдые
бодхоожо,
Арад зонойнгоо
аша туhада
зорюулнабди.
Алхам бүхэнөө
илалта амжалтаараа
арьбадхажа,
Арбан дабхараар
хүсэеэ эршэдэн
зангиданабди!
Улаан Талмайн
эльгэн дээрэ
Үерлэн байнал
хүнүүдэй барагдашагүй
урасхал.
Илаhан социализмын
эбтэй жаргалта
арадууднай
Илагдашагүй баатар
бата жагсаалаар
зэргэлэнхэй,
Хүн түрэлтэндэ
харгы заажа
урагшаа
Коммунизмын hаруул
ерээдүй руу
дабхина!

Алдарта Майда ажалай бэлэгүүд

Графигаа холо уридлана

Баргажанай леспромхозой модошод ажалшан арадай уласхоорондын hайндэр — Майн 1-ниие ажалай шэнэ амжалтаар угтаба. Үнгэрhэн 4 hара соо модо бэлэдхэхэ жэлэй түсэбэй хахадhаа ехэнхинь дүүргэгдээ. Апрель hарын түсэбhөө гадуур олон кубометр модон шэрэгдэбэ.

Майн 1-нэй hайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ модо бэлэдхэлэй Гусиха пунктынхид түрүүлжэ ябана. Тус пунктын коллектив модо бэлэдхэхэ жэлэйнгээ түсэбые графигhаа 2 hараар уридлажа ябана. Эндэхи модошод хэдэн hара удаагуур профсоюзайнгаа ЦК-гэй, мүн министерствынгээ дамжуулгын Улаан туг барижа ябана. Электрохюрөөшэд З. Тухватуллин, В. Малыгин, жолоодогшод К. Турчанинов, Б. Батуев, тракторист И. Шелковников болон бусад ажалай эрхим жэшээ харуулан, үдэр бүриингөө нормые 150—200 процент дүүргэнэ.

Д. Гыргенов.

Хэлэhэн үгэдөө хүрэбэ

— Манай участогай коллектив Майн 1-нэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсахадаа, апрель hарада 346 тонно шэрэм шудхалаа үгэхэ гэhэн уялга абаа hэн. Хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ шадаабди,— гэжэ ПВЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехын участогай мастер нүхэр Костицын мэдүүлнэ.

Мастер Ефрем Егорович Костицынай даадаг участок социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ хододоо ябалсадаг юм. Энэ участогта ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, үйлэдбэридөө шэнэ технологи, түрүү дүй дүршэл шадамараар хэрэглэдэг бригаданууд олон. Иван Кузнецовой бригада паровозой цилиндр шудхалга дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, hара бүриингөө даалгабарие 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Энэ бригадада хүдэлмэрилдэг нүхэд Гуров, Ступин гэгшэд үндэр бүтээсэтэ ажалаараа цехынгээ хүдэлмэришэдэй дунда суурхана.

А. Мельников.

Түсэбhөө гадуур миллион түхэригэй продукци

Уласхоорондын hайндэр — Майн Нэгэниие «Механлит» заводой хүдэлмэришэд ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаба. Тус коллектив үнгэрhэн 4 hарын туршада түсэбhөө гадуур миллион түхэригэй продукци гаргаа. Тиин майн урдахи апрель hарынгаа даалгабари болзорhоонь 5 хоногоор уридшалан дүүргэhэн байха юм.

Цехүүд хоорондо дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ трактор заhабарилгын цехын коллектив (начальнигынь Сереметьев) түрүү зэргэдэ ябана. Энэ цех жэлэй эхинhээ хойшо 14 трактор түсэбhөө гадуур hайн шанартайгаар заhабарилhан байна. Цехын түрүү хүдэлмэришэд нүхэд Баглых, Кравцов гэгшэд саг үргэлжэ даалгабаряа 200 процент хүрэтэр дүүргэжэ, бусадта эрхим жэшээ харуулна.

Загаhа ехээр тушаана

Байгал далай дээрэ загаhашалха сагай дүүрэбэшье, Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд гүрэндөө загаhа тушаажа үргэлжэлhөөр.

Энэ артелиин загаhашад Майн 1-нэй hайндэрэй хүндэлэлдэ абаhан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэбэ. Түрүүшын квартал соо 500 центнер загаhа гүрэндэ тушааха түсэбөө 1053 центнер хүрэтэр дүүргээ hэн. Үнгэрэгшэ апрель hарада загаhашадай дунда социалистическэ мүрысөөн улам ехээр үргэдэжэ, нүхэр Данеевэй хүтэлбэрилдэг бригада түрүүлжэ гараба. Тус бригадынхид Сэлэнгэ мүрэнэй адагта загаhашалха зуураа, даалгабариhаа гадуур хэдэн арбаад центнер загаhа гүрэндэ тушааба.

— Манай бригада үбэлэй үедэ Яруунын нуурнуудта ошожо загаhашалаа hэн. Тэндэ 235 центнерэй орондо 722,4 центнер загаhа барижа ерээбди. Майн 1-нэй hайндэрые иимээр угтаа хадаа Октябриин 40-дэхи ойдо бүри ехэ амжалта туйлаха зорилготойбди,— гэжэ колхозой түрүү бригадирнуудай нэгэн нүхэр Сотнич хөөрэнэ.

С. Шапхаев.

Баярай заседани болобо

Уласхоорондын hайндэртэ — Майн Нэгэндэ зорюулагдаhан Улан-Удэ городой партийна, советскэ, олониитын эмхинүүдэй баярай суглаан үсэгэлдэр үдэшэлэн Ленинэй ордента Бурят-Монголой оперо болон баледэй театрын байшан соо болоо.

Майн Нэгэн — ажалшадай уласхоорондын hайндэр гэhэн элидхэл КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр К. М. Продайвода хээ.

Удаань концерт болоо.

Коммунизм байгуулжа байгаа агууехэ совет арад мандаха болтогой!

(1957 оной Майн 1-дэ зорюулһан КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудһаа)

Яруунын мяха-һүнэй совхоздо нүхэр Б. Г. Гомбоева ахалагша хонишоноор үнихэнэй ажаллана. Нүхэр Гомбоевада даалгагдаһан энэ отарада 1000 толгой хонид бии. Апрелиин 1-нэй мэдээгээр эндэ 510 хурьган абтаад байна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон Б. Г. Гомбоева.

Коммунистнуудай зорилго

Манай хониной совхоз Кяхтын МТС-эй харьяата Ленинэй, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудай һуури дээрэ эмхидхэгдэһээр һараһаа үнгэржэ байна.

Совхозой гол һалбари хонин ажал болоно. Мүнөө совхозой отарануудта 14 мянган хонин тоологдоно. 1960 ондо хонидой тоо толгой 30 мянга болгогдохо юм.

Мүнөө мал ажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан коммунистнууднай ажалдаа үльгэр жэшээ харуулна. Бүрдэнэй хоёрдохи һүнэй-товарна фермые даагшаар коммунистка Бадмацу Дармаева хүдэлнэ. Тэрэнэй даажа байһан фермэ ажахын жэлэй 6 һара 20 үдэрэй туршада үнеэн бүриһөө 910 литр һү һаажа, совхоз соогоо түрүү һуури эзэлнэ. Энэ фермын түрүү һаалишан комсомол басаган Нимацу Дабадоржиева үнеэн бүриһөө 1015 литр һү һаагаа.

Совхозой коммунистнууд мяха абалгые дээшэлүүлхэ зорилгоёо бэелүүлхын түлөө шууд тэмсэнэ. Коммунист Григорий Ипатовай даадаг нэгэдэхи фермын гахайшад ажалдаа һайн амжалта туйлана. Энэ фермэдэ таргалуулагдаһан 28 гахай туд бүридөө 112 килограмм амидын шэгнүүртэйгээр һаяхан гүрэндэ тушаагдаа. Фермын хүдэлмэрилэгшэд эхэ гахай бүриһөө тонно мяха абаха зорилготойгоор хүдэлжэ байнхай.

Үхэр бэлшээн таргалуулха гурбан фермэ эмхидхэгдэбэ. Эдэ фермэнүүдтэ 135 толгой сарнууд тоологдоно. Мал адуулагшад малай амидын шэгнүүрые нэмээһэнэй зэргээр салин түлөөһэ абаха юм. Тиимэһээ һара бүри мал шэгнэгдэнэ. Гүрэндэ һайн шанартай, тарган мяха тушаахын тула бэлшээридэ ябаһан малда үдэртөө 4 килограмм зелёнко үгтэнэ.

Ажахын энэ жэлдэ совхоз хамта 2230 центнер мяха, тэрэ тоодо 765 центнер гахайн мяха абаха байна. Зургаан һарын туршада 1026 центнер мяхан абтаа. Хоёрдохи кварталда 540 центнер мяхан абтаха байна.

Совхозоо эрхим ажахы болгохын түлөө манай коммунистнууд, хүдэлмэрилэгшэд бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна.

Л. Афанасьев,
Кяхтын совхозой партийна организациин секретарь.

Эхын баяр

Урдань бурят эхэнэр ямар эрхэтэй байгааб? Үбгэнэйнгөө барлаг, гэрэй зарса байгаа ха юм даа. Урдань бурят эхэнэр эрдэм һургаал тухайда ухаандаашье оруулха эрхэгүй байгаа. Гансал Октябрьска социалистическэ революци бидэндэ — эхэнэрнүүдтэ тэгшэ эрхэ олгоһон, эрдэм ухаанай гэрэл сасаһан байна.

Мүнөө манай ороной эхэнэрнүүд бүхэн парти, правительствын зүгһөө анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэнхэй. Тэдэндэ һураха, ажаллаха, амарха эрхэ дүүрэн олгогдонхой. Би өөрынгөө 70 наһан соо урданайшье, мүнөөнэйшье үеые харааб. Энэ хоёр үеые сасуулжа болохо аал! Мүнөө үеын хүүхэд барандаа эрдэм һургаалтай, зол жаргалтай ерээдүйн гоё һайхан коммунистическэ общество тээшэ үргэн алхамаар зорин ябанад. Тэдэнэй тоодо миниишье үхибүүд бии. Минии басагад Ульяна, Устинья, Елизавета, Инна барандаа дээдэ эрдэмтэй болонхой. Харин Лиза басагамни, Иннокентий хүбүүмни науканuудай кандидадууд болонхой юм. Үхибүүдэйнгээ ухаа эрдэмэй орьёлые шудалаад, золтой жаргалтай ажаһуужа байхыень харахадаа минии, эхын сэежэ зүрхэн барагдашагүй баяраар халина. Иимэ золтой байһандаа Коммунистическэ партидаа, Советскэ правительстводаа юрын советскэ эхын барагдашагүй ехэ баярые хүргэхэ дурамни хүрэнэ.

Шару Баранникова, Улан-Удэ городой гэрэй эзэн эхэнэр.

Аттестадтай болоод, ажалда орохоб

Мүнөө жэл арбадахи классаа дүүргэжэ, «Болбосоролой аттестат» абахамни. Тиигэжэ минии урда ажабайдалай арюухан зам нээгдэхэнь.

Манай һургуулиин арбадахи класс сайхидай зариманиинь дээдэ һургуулида орожо, элдэб мэргэжэл шудалха хүсэлэнтэй. Нүгөө зариманиинь үйлэдбэридэ ошожо ажаллаха, һүүлээрнь ажалай дүй дүршэлтэй болоод, дээдэ һургуулида орохо; үгышье һаа, ажал хүдэлмэриһөө таһалгаряагүйгөөр саашань эрдэмээ дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэнхэй.

Би өөрөө хадаа мүнөө арбадахи класс дүүргэн сасуу, Улан-Удын ПВЗ-дэ хүдэлхэб. Тэндэ түмэрөөр элдэб деталь дархалдаг болохоб. Тиигэжэ алдарта хүдэлмэришэн ангиин зэргэдэ жагсалсахаб.

Аня Ефимова, Улан-Удын 3-дахи һургуулиин һурагша.

Столой саана һууһан 30 гарамгай наһанай, урин янзын хүн һууриһаа бодожо, энеэбхилэн мэндэшэлэлсэхэ зуураа, һандали заажа, «дээшээ һуухыемнай» дурадхана. Хүнүүд олон. Зоной нэгэ бага үсөөрэд гэхэдэ түрүүлэгшэтэй танилсажа, һониноо хөөрэлдэбэбди.

— Манай эндэ болоһон гү, али болохоёо байгаа һонин гэхэдэ... мүнөөдэр оройшог тээшээ хамтын суглаан болохонь, тарилгаяа эхилжэ байнабди, һү һаалимнайшье дээшэлнэ... юрэдөөл полинууд дээгүүрнайшье, гүүртэ, отарануудаарнайшье ябаа һаа, һонирхохоор юумэнүүд олон байха даа,—гэжэ Цыремпил Жалсанович хөөрэнэ.

Тиигээд дуугайхан һууһанай һүүлдэ нүхэр Дансорунов яряагаа саашань иигэжэ үргэлжэлүүлнэ: «һүүлэй жэлнүүдтэ манай һаалишад шангаханаар лэ хүдэлжэ байдаг. 1954 онойхидо орходоо нёдондо хоёр дахин шахуу ехэ һү һаагаа һэмди. Энэ жэлэй үбэлжэлгын үедэ нёдондонойхиһоо баһал хоёр дахин шахуу ехэ һүн һаагдаа. Иимэ ехэ һүн манай колхозой тогтоһооршье һаагдаагүй юм. Теэд зон гэээшэ хамтаараа оролсоо хадаа хүсэтэй ха юм даа...

— Олон үнеэднай нютагай үүлтэрэй юм. Тиигэбэшье манай һаалишадые бүришье магтахаар,—гэжэ эбэртэ бодо малай зоотехник нүхэр Цыренжапов хэлэнэ.

Тиигээд саашань нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ жэлдэ 1500—2000 литр, үшөө дээшэшье һү һаахын түлөө һаалишадайнгаа ямараар тэмсэжэ байһан тухай нүхэр Цыренжапов хөөрэбэ. Энэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө хошоод мянган литр һү һааха уялгатай һаалишад Мария Дармаева, Цыренханда Дампилова, Дулма Санжижапова гэгшэд ажахын жэлэй эхинһээ хойшо 1500—1300 литр һү һаагаад байна. Тиигэжэ эдэ һаалишад гансашье өөһэдынгөө Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо бэшэ, бүхы Сэлэнгын аймаг дотор дэлгэрһэн мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсажа байнхай. Эндэхи һаалишад үбэлжэлгын үедэ хайшан гээд үнеэдһээ һү ехээр һаадаг болооб гэхэдэ, үнеэдээ тааруугаар, зүбөөр, тус тустань нормотойгоор эдеэлүүлнэ, бүхы хүдэлмэреэ саг сагтань үнгэргэнэ, хоорондоо шангаар мүрысэнэ.

— Мүнөө жэлдэ мал олоор шахахамнай. Зундаа бэлшээн таргалуулагдаха мал илгагдажа, һайн харууһа, эдеэлүүлгэндэ табигдаа. Хонид тухай хэлэхэ болоо һаа... манай хониной фермын зоотехник нүхэр Барадиев-Михайловтай хөөрэлдэхэдэ болохо,—гэжэ Цыренжапов Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкын алтан медальтай залуу хүнтэй танилсуулба.

...Багахан, багахан добо гүбэйнүүдтэй үргэн сагаан тала урагшаа унжына. Наратай дулаахан, һалхигүй сэлмэг үдэр байгаа. Добо гүбэйнүүдэй оройгоор булжамуурнуудай жэргэхэ үглөөнэй тунгалаг агаарта һонороор соностон дуулдана. Урда полидо хүдэлжэ байгаа тракторай моторой абяан үлэ мэдэг һэбшээлжэ байгаа һалхинай үлеэхэдэ дуулдахаяа болижо, холоһоо «гааг—гааг» гэхэ абяан шэхэндэ халта соностоходол гэшэбэ. Хаана тураг шубууд ябана хаб гэээд өөдөө харанабди, сэнхир хүхэ тэнгэридэ нюдэндэ торохол юумэн үгы. Тиижэ байтараа дээгүүрһээ дээгүүр, нюдэнэй зүгхэн хараан соол, зурагар юумэн харлан харагдажа, орон нютаг урилжа ябаа нэгэ һүрэг шубуудай зэлэ татан шанха хойто зүг барьяад, дуун-шуун болоһоор үгсэжэ ябахыень обёорбобди.

— Хабарай һайхан саг ерэжэ, тала дайдаар ябахада ямаршье гоё гээшэб! — гэжэ маанадай нэгэн сэдьхэлээ хүдэлэнгеэр хэлэнэ.

—Ёһотой хабарнай ерээл даа. Шиигтэй наруули газарта түрүүшын ногоон ургажа захалаа. Ииһэн хойноо малнай ногоон дээрэ гараал гээшэ,—гэжэ зоотехник Барадиев-Михайлов хэлээд, хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ:—Мүнөө жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ түл һайнаар абтаба. 3800-гаад хурьгад абтаа.

Һүүлээрнь Макс Бадмаевич артелиингээ адуу малай ямараар олошоржо, орооһо тарьяанай болоод үбһэ ногооной ургасын, мүн малай ашаг шэмын али тухайгаар дээшэлжэ байһан тухай һонирхолтойгоор хөөрэбэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ ган жэлэй болоошье һаань, һайн ургаса хуряагдаа, урдынхиһаа һураггүй ехэ һүн һаагдаа, нооһон ехээр хайшалагдаа. Колхоз үрэһэ хүрэнгээ хаажа, малдаа эдюулхэ тарьяа хадагалаад, гүрэндэ үшөө 7600 гаран пүүд тарьяа түсэбһөө гадуур тушааһан байна. Тиигээд ажалта үдэртөө 1,2 килограмм тарьяа хубаагаа. Зарим бригадануудта, жэшээлхэдэ, хоёрдохи комплексно бригадада бүришье эрхим, зарим үргэлжэ ехэ полинуудай га бүриһөө 17—18 центнер шэниисын ургаса хуряагдаһан байна. 1954 ондо колхоз үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 624 литр һү һааһан һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 1224 литр һаагаа. Һүүлэй хоёр жэл соо нооһо хайшалалга 64 процентээр ехэ боложо, нёдондо колхоз гүрэндөө 220 центнер имагтал нарин, нарибтар нооһо тушааба. Тиигэжэ хонин ажалһаа миллион зуун мянга гаран түхэригэй олзо ороо. Колхозой мүнгэн олзо 1.652 мянган түхэриг болоһон байна. Мүнөө жэлдэ колхоз хоёр миллион гаран түхэригэй мүнгэн олзо абаха зорилготой.

—Ажалай хүсэтэй 220 гаран колхозниугуудтайбди. Мал олон. Ганса хониднай 15 мянга гаран боложо байна. Тиимэһээ ажалнай нилээд хүндэ гээшэ. Саашадаа зорилгомнай юуб гэхэдэ, хүдэлмэридөө машинын хүсэ ехээр хэрэглэхэ, элдэб ажалаа оньһожоруулха ёһотойбди, — гэжэ хэлээд, Барадиев-Михайлов урагшаа нэмжыһэн тала дайда руу шэртэн нэмээнэ:—манай Үбэр Зөөхэй нютаг ямар ехэ элдин, баян тала дайдатай гээшэб! Энэ газарые һайнаар эдлэжэ шадаа һаа, ямар ехэ юумэ хэхэ байгаа гээшэбибди. Хамта 40 гара мянган гектар эдлүүриин газартайбди. Теэд энэ газар үшөөл һанаһанда хүрэтэр һайнаар эдлэгдэжэ шадагданагүй.

Нёдондо колхоз эдлүүриин газарай зуун га бүридэ 13,5 центнер. һү һаагаа, 106 килограмм нооһо хайшалаа, 4 центнер мяха абаа. Урданайхиһаа нилээд ургалта байбашье, үшөөл бага. Тиимэһээ эндэхи зон саашадаа хэһэн ажалаа, туйлаһан амжалтаяа имагтал газар тарьяалангаа ямараар эдлэжэ байһанаараа тодорхойлхо, сэгнэхэ гэжэ шиидэнхэй.

Хөөрэлдэһөөр ябатараа уданшьегүй Хара Нуурай отарада хүрэжэ ерэбэбди. Эндэ колхозой эрхим хонишодой нэгэн нүхэр Чойнзоновой отарынхид байрладаг юм. Нёдондо отарынхид хонин бүриһөө 3.670 грамм нооһо хайшалжа, республика дотороо түрүү зэргэдэ гаралсаһан байна.

Типовой байрын зүүн тээ ууражам ехэ хорой соо хэдэн зуугаад хурьгад наранда игаажа, наарашаан собхоролдожо байба. Тэдэнние харахадаа зоотехнигэй эжэлхэ арганьгүй: хашаан дээгүүр собхорон орожо, буржагархан сагаан нооһотой нэгэ хурьгые саб шүүрэн барьяад, маарууулжа байгаа һэн.

— Таагты—энэ хурьган эрэ гү, эмэ гү?—гээд Макс Бадмаевич хурьгаяа яаралтайгаар далдалхаяа һанана.

— Эрээ эрэ, халта хамарыеншье харахада бүри мархагархан лэ,—гээд энэ үедэ манай хажууда ерэһэн хонишодой нэгэн арадамнай дуугарба.

Таалгажархиһандаа нэгэ бага урмаа таһаран: «тиимэл даа, эрэ хурьган» гэжэ эжэлнүүд руунь табинтараа зоотехник хурьгаяа дахин гэдэргэнь абажа, «яагаа дорюун юм. Хусал болохо хурьган ха» гэжэ нооһыень иран харана.

— Ходол хүнэй бэлэн дээрэ ябажа байха бэшэ, ороной ондоо областьнуудһаа эрхим үүлтэрэй хусануудыс саашадаа асархаяа болихо гэжэ байнхайбди. Манай хүршэ Читын областиинхид өөһэдын үүлтэрэй нарин нооһотой хонидтой болоо ха юм. Ондоо үүлтэршье бии болгоогүй һаа, ядахадаа өөһэдын, нютагтаа гараһан, түлжэһэн нарин нооһотой хуса хонидтоо табидаг болохо ёһотойбди. Бидэнэр читынхидһээ юугээрээ дутаабибди. Тиимэ гү, Долгор Дондоповна?—гэжэ зоотехник хонишондо хандана.

— Тиимэл ааб даа. Теэд мүнөөшье өөһэдын хэдэн хусатай боложо байнхай бэшэ аалди? Асарагдаһан хусануудһаа бэеэршье, нооһооршье дутадаггүйл,—гэжэ хонишон харюусана.

Эндэхи хонишод саашадаа хонидойнгоо үүлтэрые бүри түргэнөөр һайжаруулха гэжэ шиидэнхэй. Энэ отарынхид мүнөө 500 гаран хурьга абаад, нэгэшье үхэлгүйгөөр түлжүүлжэ байна. Хонин бүриһөө 4 килограмм нооһо хайшалха уялгатай.

Эндэһээ гараад Дэбэ гэжэ нютагта ошоходомнай Сүхын МТС-эй 4-дэхи тракторна бригадын механизаторнууд хүсэтэ тракторнуудаа жолоодон, тарилгын урда тээ газарай хүрьһэ элдүүрилжэ, пар хахалжа байба.

— Эртынгээ тарилгые үглөө мүнөө захалхамнай. Майн Нэгэнэй һайндэр болотор эртынгээ тарилгые барагсаан дүүргэхэ зорилготойбди,—гэжэ бригадир Будажап Жигмытов хөөрэнэ.

Механизаторнуудтай хөөрэлдэжэ нилээд удаахан болоод, артелиин центр Нуур Түхэм нютагта бусажа ерэхэдэмнай, колхознигууд хамтынгаа суглаанда сугларжа, отара, гүүртэнүүдһээ ерэжэ байһан малшадай дуулалдаха холоһоо соностожо байгаа һэн. «Үүлэтэй байгаад шүүдэрлээ, үргэн сагаан Үбэр Зөөхэй...» гэһэн нэгэ хүнэй татахань бүришье элихэнээр дуулдажа байгаа бэлэй.

Д. Цыренжапов.

Хурьгадые олоор абахын түлөө

Манай отарын хонишод парт... ЦК-гэй гаргаһан тогтоолнуудта... нилсаха зуураа, Октябрьска р... люциин 40 жэлэй ойн һайнд... ажалай бүри ехэ амжалтаар у... ха гэжэ шиидэнхэй.

Нёдондо намар отарымнай х... һайн бэлшээри дээрэ адуулагд... хүсэ шадал һайнтай болоо һэн. ...рэнэй ашаар үбэлжэлгэ үхэл га... гүйгөөр үнгэржэ, түл олоор абт... Мүнөө отарымнай 1350 хони... 1209 хурьган абтаад, түрүү кош... но-базова аргаар түлжүүлэгдэнэ...

Олон хонишоднай ажалай һайн... жалта туйлана. Жэшээнь, хони... нүхэд Ц. Чоймполов гэгшэ Дар... һамгантаяа даажа байһан 233 ... нидһоо 219 хурьга абаа. Мүн х... шод С. Базарова, Х. Дармаева ... шэд 110—110 хонидһоо 100—... гаран хурьгадые абаад, гарза... гөөр түлжүүлжэ байна.

Үдэрһөө үдэртэ ажалаймнай э... хүсэ улам шангадажа байна. Ма... отарын хонишод Октябриин 40... лэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн ... рысөөндэ оролсожо, ажалай амж... та туйлаха, 100 эхэ хонин бүри... 105 хурьга абаха гэжэ шиидэнх...

Г. Дыршиков, Бичур... совхозой 2-дохи ОТФ-е даа...

8 часай ажалые 7 час соо...

Нарата хабарай энэ һайндэрые дэлхэйн хүдэлмэришэн ар... ги үргэнөөр тэмдэглэжэ бай... Илангаяа советскэ хүнүү... ажалай бэлэгүүдээр угтада... ёһо заншалтай болонхой.

Тэрэ тоодо манай заводой коллектив КПСС-эй XX съездын шиидхэбэриие бэелүүлэн, февраль һараһаа 7 часай ажалай үдэртэ оронхой. Мүнөө хүдэлмэришэдэймнай амарха сүлөөтэй сагынь бүри ехэ болоо. Ажалай долоон часай үдэртэ орохын тулада бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. Уралан нарижуулгын дурадхалнууд зохёогдожо, машина, зэмсэгүүдэйнгээ бүтээсые дээшэлүүлээбди. Би модо хюрөөдэдэг рама даажа хүдэлдэгби. Тэрэмни минута соо 270 эрьелдэдэг байгаа һаа, 300 хүрэтэр түргэдхэгдөө. Тиин хаалаан соо 40 кубометр модон ехээр хюрөөдэгдэнэ. Тиигэжэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэнэйнгээ ашаар 8 час соо хэгдэдэг ажалаа 7 час соо хүнгэхэнөөр дүүргэнэбди.

Майн 1-нэй һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, манай бригада 5 һарын даалгабари сүм дүүргэбэ.

Г. Ермолаев, Улан-Удын модоной заводой бригадир.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Түнхэнэй МТС-эй тракторна бригадын бригадир **Г. И. Сороковиков,** Улан-Удын сэмбын фабрикын сэмбэ нэхэгшэ **М. К. Сахарова,** Бичурын совхозой һаалишан **Ц. Цыбикжапов,** Бурят-Монголой Гүрэнэй культурын научно-шэнжэлэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэ, түүхын науканuудай кандидат **П. Т. Хаптаев,** Улан-Удын 1-дэхи интернат-һургуулиин багша **Ч. Р. Ямпилова,** Улан-Удын шэлэй механизированнэ заводой шэл шанагша **С. Г. Алексеев,** Кабанскын аймагай «Коммунизм» колхозой гахайшан **А. И. Купцова,** Иволгын аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхозой үрэ жэмэс ургуулагша **Г. Т. Попков.**

Пролетарска интернационализмын тугые улам дээшэнь үргэе!

(1957 оной Майн 1-дэ зорюулһан КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудһаа)

★

...уехэ Октябриин замаар

...айн Нэгэнэй алдарта һайндэр ...ан гараба. Энэ үдэр замби ту... зүг бүхэндэ, парата халуун ...жадашье, үргэлжэ ногоон Ин... эндэшье, үй түмэн хүн зонтой ...д орондошье, һэрюун сэлгеэхэн ...рьтэшье хамаагүй—орон бүхэн... ...жаһуудаг ажалша арад түмэн ...өөдэр пролетариадай һүр жаб... ...нта Улаан туг доро эмхидэн ...ажа, хүн түрэлтэнэй зол жар... ...а, энхэ тайбан байдалай түлөө ...ришагүй тэмсэхээр бэлэн бай... ...а үшөө дахин харуулхань.

...үнөө жэлэй Майн Нэгэн урда ...нүүдэйхиһээ онсо өөрэ илгаатай ...хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ ...үеые—капитализмын һандаран ...ха, шэнэ, социалистическэ бай... ...алтын илан мандаха саг үеые ...эн Агуухэ Октябрьска социа... ...истическэ революциин 40 жэлэй ...нэ жэлдэ гүйсэхэнь. Ажалша ...й хүлһэ шуһан хоёрые һорожо ...аһан хүрэнгэтэнэй түмэр гэн... ...хяа бута сохёод, алдарта баг... Ленинэй, агуухэ коммунист... ...дай партиин хүтэлбэри доро ...жа дэлхэй дээрэхи эгээн түрүү... ...хүдэлмэришэн, таряашанай со... ...иалистическэ гүрэн байгуулаа ...аи. Тэрэ гэһээр дүшэдэхи Майн ...энэй һаруул һайхан үдэр мүн... ...э. Хүн түрэлтэнэй хуби заяан... Агуухэ Октябрьска революциин ...) ехээр нүлөөлһые түүхын ба... ...ланууд гэршэлнэ. Капиталай ...ууудтахи эгээлэй ажалша хүн ...ктябриин лэ замаар ябабал жар... ...а олохоб» гэжэ мэдээд, демок... ...тическа эрхэнүүдэй түлөө, ажа... ...алаа улам һайжаруулхын тү... ...буу зэбсэг хороохын, уласхоо... ...дын түгшүүрилтэ байдал һула... ...хын түлөө, демократи болон со... ...измын түлөө бүри шангаар ...хэ гэжэ эрид шиидэнхэй Майн ...нние тэмдэглэнэ.

Коммунистическэ ...артинуудай ургалта тухай

...Зуу гаран жэлэй саада тээ ...хы дэлхэйн пролетарьнарай ...уухэ багшанар Карл Марк... ...н, Фридрих Энгельсын эм... ...дхэһэн пролетариадай анха ...рүүшын эмхи «Коммунист... ...удай союз» — 300 гэшүүнтэй ...айһан юм. Мүнөө 76 орондо ...оммунистическэ партинууд ...айгуулагданхай. Тэдэнэй зэр... ...дэ 30 шахуу миллион хүн бу... ...д нэгэдэлтэйгээр нягтаран ...агсаад, хүдэлмэришэн ан... ...иин, ажалшан арадай сүлөө... ..., зол жаргалта байдалай ...лөө шармайн тэмсэнэ.

...Орон орон бүхэндэ абажа ...арахада иимэ байна:

...Советскэ Союзай Комму... ...истическэ партн 7 миллион ...үүтэй.

...Хитадай Коммунистическэ ...арти 11 миллион шахуу гэ... ...үдтэй.

...Италиин Коммунистическэ ...арти 2200 мянган гэшүүдтэй.

...Франциин Коммунистическэ ...арти 456 мянган гэшүүдтэй.

...Индонезиин Коммунистиче... ...э парти 1300 мянган гэшүүд... ...й.

...Индиин Коммунистическэ ...арти 125 мянган гэшүүдтэй.

★ ★ ★

Бүхы оронуудай ажалшадай хани харилсаа улам бэхижүүлэе

Һаналаа нэгэдэн, хани харилсаатай ябажа, бүмбэрсэг дэлхэйн ажалшан арад энээнһээ урда агуухэ илалтануудые туйлаһан юм, саашадаа туйлахашье байха. Бүхы оронуудай ажалшад өөһэдынгөө зэргые бүри бэхижүүлэн, пролетарска интернационализмда эсэргүү али бүхы добтолгонуудта хатуу харюу үгэжэ, эб найрамдалай, демократиин, социализмын түлөө тэмсэнэ.

Һүүлэй үедэ уласхоорондын оршон байдалай нилээд хурсадаһантай, илангаяа Венгридэ империалистнуудай хорото муухай аашын гаргагдаһантай дашарамдан, пролетарска интернационализмда, коммунизмда эсэргүү худал хуурмаг номнол империалистическэ бүлэгүүдэй зүгһөө ехээр ябуулагдадаг болонхой.

Эдэ жэгшүүритэ муухай хардалга гүрдэлгэ, бүдүүлиг мэхэ гохын аашанууд яахадаа пролетарска интернационализмын үзэл сурталда эсэргүү шэглүүлэгдэнэб гэбэл, уласхоорондын пролетариадай һаналаа нэгэдэнхэй байхадань, коммунистическэ партинуудай хүсэеэ хамтадхан тэмсэхэдэнь хүдэлмэришэн ангиин, социализмын оронуудай хүсэн улам ехээр нэмэнэ. Энээнние манай дайсадшье ойлгоно.

Империалистнууд социалистическэ лагериин арадуудай бата нэгэдэлые эбдэхэ, харилсаа холбооень муудхаха гэһэн гол зорилготойгоор хамар доро хахархай аман биил гэжэ элдэб хардалга гүрдэлгэ тараадаг, социалистическэ оронуудай арадуудые «советскэ эзэрхэлгын аюулда» дайрагдаһан хэбэртэйгээр харуулха гэжэ тэдэнэр оролдодог байна. Үндэһэ яһатанай бэеэ даанхай байдал, арадуудай эрхэ сүлөө хамгаалһан хэбэртэйгээр буржуазна үзэл суртал номнон, шэхэндэ шэлээтэйгээр шашалдана. Тиимэ аад лэ, империализмын дарлалтада, колониализмда эсэргүүсэн, үндэһэ яһатаниие сүлөөрүүлхын түлөө тэмсэдэг үнэн зүб хүдэлөөе буу зэбсэгэй хүсөөр дарадаг бшуу. Тиимэһээ империалистнууд гээшэ арадуудай эгээн хорото дайсад, эрхэ сүлөөень дарагшад болоно. Англо-францускэ хархисуудай Египедтэ добтолһон ушар, Алжирай арадта эсэргүүгээр мүнөө хэгдэжэ байһан шуһата ябуулганууд, мүн Африка болон Урда Америкын олон арадуудай национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлые дараһан ушарнууд империализмын хоро шарые гэршэлнэ.

«Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!» гэһэн «Коммунистическэ манифестын» уряа «хуушараа» гэһэншүүгээр хилын саанахи демократическа, мүн зарим коммунистическэ хэблэлдэ һаяшагай бэшэгдэдэг болоод байна. Энэнь тон буруу, пролетарска интернационализмын агуухэ гол ёһонуудһаа арсаһан ябадал болоно.

Социалистическэ гүрэнүүдые заатагүй нэгэ лагерьта нэгэдүүлхэ гэһэн бодол буруу, орон бүхэн гансаараан, бусад социалистическэ оронуудтай хүсэеэ нэгэдүүлэнгүйгөөр социализм байгуулжа шадаха юм, харин тэдэнэр хоорондоо миил энхэ амгаланаар зэргэ оршон байха ёһотой гэһэн бодол баримталдаг зарим хүнүүд бии байна. Теэд энэнь тон буруу.

Коммунистическэ партинууд пролетарска интернационализмын тугые бүри дээрэ үргэхэ, буржуазна национализмын хорото хархис номнолшодой урдаһаа эсэргүүсэн, эбсэшэгүй шангаар тэмсэхэ, мүн уласхоорондын социалистическэ хүдэлөөнэй зорилгонуудые ондоогоор ойлгоһон, тайлбарилһан хэбэртэй болоод, пролетарска интернационализмын гол удхые «заһаха» гэжэ оролдогшодтой шангаар тэмсэхэ ёһотой гэжэ дээрэ дурсагдаһан баримтанууд шухалашалан һануулна.

Буржуйнарта эсэргүүсэн, пролетариадай ябуулха ангиин тэмсэл — уг удхаараа интернациональна тэмсэл мүн. Тиимэһээ, бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэд хүсэеэ нэгэдхэн тэмсэхэ ёһотой гэжэ В. И. Ленин һургадаг һэн. Капитал гээшэ уласхоорондын хүсэн болоно. Тэрэниие илахын тула бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэд ахадүүгэй ёһоор нэгэдэхэ зэргэтэй юм гэжэ Ленин зааһан юм. Тиимэһээ, пролетарска интернационализмын уг удхань—дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгэ, үндэһэн шухала интересүүдэй тааралдал, дэлхэйн хүдэлмэришэн ангиин национальна бүлэгүүдэй бэе бэеэ дэмжэхэ, социализмын хэрэгые хамтараа сахин хамгаалха ябадал болоно.

Пролетарска интернационализм саг үргэлжэ бадаран хүгжэжэ байдаг юм. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин урда тээхи интернационализм хадаа капитализмые унагаажа, пролетариадай засаг түрые тогтоохын тула хүдэлмэришэдэй уласхоорондын һаналай нэгэдэл туйлаха гэһэн удхатай байгаа. Октябрьска революциин һүүлээр, социализмын түрүүшын ороной ажалшадай, капитализмын оронуудай пролетаринарай бэе бэеэ дэмжэдэг болоһон шэнэ байдалаар интернационализмын удхань баяжаа һэн. Гэхэтэй хамта, дэлхэйн социалистическэ системын бүридэн мандахада пролетарска интернационализмын үзэл суртал бүри ехэ үүргэтэй болоһон байна. Мүнөөнэй интернационализм хадаа орон бүхэнэй ажалшадай һаналаа нэгэдэлгые батадхан бэхижүүлхэһээ гадна, тэрэнэй гол ёһонуудынь социалистическэ оронуудай хоорондохи харилсаанай үндэһэн болгогдоо. Социалистическэ оронуудай арадууд үнэн сэдьхэлэй хани барисаагаар нягта холбоо байгуулжа, социализм байгуулха гэһэн ниитэ зорилго табяад, марксизм-ленинизмын үзэл сурталда үнэн сэхээр шүтэнхэй ябана.

Түүхэдэ түрүүшынхеэ адли тэгшэ эрхэ, ахадүүгэй харилсаа холбоон, бэе бэедээ туһалдаг ябадал социалистическэ оронуудай хоорондо бии болонхой. Тэдэнэр социализм байгуулжа байхадаа, өөһэдын үндэһэ яһатанай онсо өөрэ байдалда тааруулха элдэб янзын арга методүүдые хэрэглэнэ, дүй дүршэлөө бусад социалистическэ оронуудай, түрүүшын ээлжээндэ социализм байгуулһан түрүүшын гүрэнэй — Советскэ Союзай угаа баян дүй дүршэлтэй жэшээд үзэнэ, оронойнгоо байдалда тааруулан энэ дүршэлые хэрэглэнэ.

Арадай демократиин оронуудые гүрэнэйнгөө бэеэ даанхай байдалые алдаһан оронууд, СССР-һээ дулдыдадаг оронууд гээшэ гэжэ манай дайсад хардадаг юм. Энэнь хорото гүрдэлгэ болоно. Советскэ Союз болон социализмын лагериин бусад гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаан ахадүүгэй хани барисаанай, адли тэгшэ эрхэтэй байдалай ёһо гуримые үндэһэ болгодог юм. СССР-эй, арадай демократиин оронуудай хоорондо баталагдаһан договорнууд, хэлсээнүүд бэе бэеынгээ дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархахагүй, бэеэ даанхай ба тэгшэ эрхэтэй байха ябадал хүндэлхэ гэһэн ёһо гуримые наринаар сахина.

Советскэ Союз арадай демократиин оронуудта машина, техникэ, элдэб мэргэжэлтэдые эльгээжэ туһална. Жэшээлхэдэ, баталагдаһан хэлсээнүүдэй ёһоор Советскэ Союзнай 391 предприяти, 90 гаран тусгаар цехүүдые арадай демократиин оронуудта ахадүүгэй туһаламжа болгон барилсажа үгэжэ байна. Тэдээндэ 21 миллиард түхэриг удаан болзортойгоор урьһалаа.

Советскэ Союзнай Венгридэ болоһон контрреволюционно бүһалгаае дарахадань Венгриин хүдэлмэришэн ангида туһалжа, интернациональна уялгаяа дүүргээ. Энээниень бүхы коммунистическэ партинууд һайшаан дэмжэнэ.

Советскэ Союзай, социализмын бусад оронуудай хоорондохи хани барисаа, харилсаа холбооe улам хүгжөөн бэхижүүлхэ үндэһэн зүйлнүүд тухай СССР-эй Правительствын 1956 оной октябриин 30-най Деклараци социализмын оронуудай бата нэгэдэлэй саашадаа бэхижэхэ хэрэгтэ угаа ехэ аша туһатай. Тэрэ Деклараци соо социализмын оронуудай хоорондохи хани барисаае саашадань бэхижүүлхэ зорилгонууд тодорхойлогдонхой. Советскэ правительствын зүгһөө Польшын, Румыниин, ГДР-эй, Хитадай, Чехословакиин, Болгариин, Венгриин, Албаниин партийна болон правительственна делегацинуудтай зүблөө хэжэ, һүүлэй үедэ тунхаглаһан хамтын мэдүүлгэнүүд социалистическэ оронуудай арадуудай нэгэдэлэй, хани харилсаанай улам бэхижэжэ, хүгжэжэ байһые дахин гэршэлэн харуулба.

Уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөе бутарган һандаргаха, социалистическэ оронуудай эб зеые таһалха гэһэн империалистнуудай һэдэлгэнь буруу һүрөө. Дэлхэй дээрэхи эгээн томо коммунистическэ партинуудай—Советскэ Союзай, Хитадай, Франциин, Италиин компартинуудай 1956 ондо болоһон съездүүд коммунистнуудай марксистско-ленинскэ нэгэдэлэй бата бэхи байһые, тэдэнэй нягта жагсаалтай байһыень эли тодоор харуулаа. Хүдэлмэришэн ангиин революционно партинууд дотор пролетарска интернационализмын үзэл суртал үшөө ехээр бэхижээ.

Бүхы дэлхэйн ажалша арад түмэн коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудайнгаа хүтэлбэри доро пролетарска интернационализмын тугые бүри дээрэ үргэнхэй, бата бэхи эб найрамдалай, демократи ба социализмын түлөө бүри шангаар тэмсэхэ гэжэ эрид шиидэнхэй, бүхы оронуудай хүдэлмэришэдэй хани харилсаанай үдэрые —Майн Нэгэниие тэмдэглэхээ мүнөөдэр гудамжада гараба.

В. Затеев, философско наукануудай кандидат.

★ ★

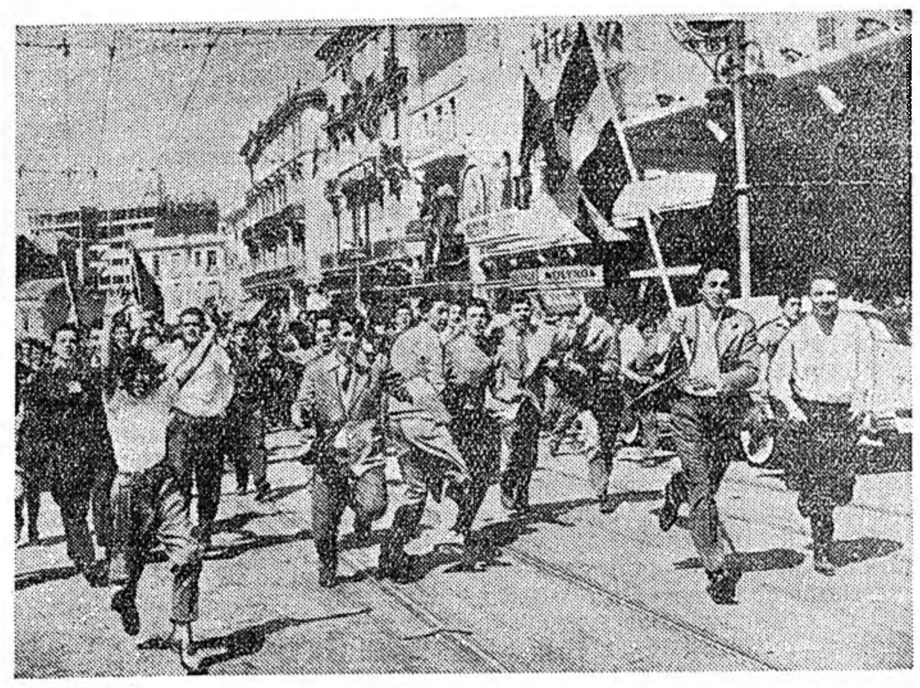

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Грециин ниислэл хото Афинада английскэ империалистнуудай хамаархалгада эсэргүү студентнүүдэй демонстраци болоо.

Афинын фотоагентствын фото.

Арадуудай агуухэ нэгэдэл

Хүйтэн сэбдэг Хойто мүлһэн далайһаа урин дулаахан Урда Хитадай далай хүрэтэр, адриг сахюур эрьстэй Адриатическа далайһаа хүхэ манан соо умбаһан Курилын аралнууд хүрэтэр хүжэ үргэлжэдөө нэмжырһэн Европа, Азиин үргэн ехэ үбсүүн дээрэ хүсэ ехэтэ социализмын оронууд оршон мандажа байдаг.

Дэлхэйн системэ боложо дэбжэһэн эдэ арбан хоёр ахадүү оронуудай хани барисаан, харилсаа холбоон он жэлэй ошохо бүри улам бата, улам бэхи болоно. Газар дэлхэйн хүн зоной гурбанай нэгэ хубиие нэгэдүүлһэн социализмын оронуудай хоорондо энээнһээ урда түүхэдэ үзэгдоогүй шэнэ, үнэхөөрөө адли тэгшэ эрхэтэй харилсаан тогтоогдонхой. Нэгэн адли үзэл сурталые хүтэлбэри болгодог, нэгэ ниитэ уг зорилготой социалистическэ оронууд хэлсэхэһээ нэгэ үгэтэйгөөр, гэшхэхэһээ нэгэ алхастайгаар ябажа, орон оронойнгоо ажахы болон сёёл культурые хүгжөөн, хамтынгаа нэгэдхэмэл хүсөөр гайхамшаг амжалтануудые туйлана.

Социализмын дэлхэйн алишье орониие —ехэшье, багашье гүрэниие абаад харагты. Сүлөөтэ хүнэй зохёон байгуулхы ажалай ямар ехэ юумэ бүтээжэ шадаха байһыень гайхан тагнан харахат. Дүшэн жэлэй саада тээ манай орониие һарьмай дэгэлтэ Русь гэжэ баруунай хархисууд баһанги дээрэлхыгээр наадалан нэрлэдэг һэн. Тэрэ үедэ манай орон нээрээшье тулюур, үгытэй орон, түрүү оронуудһаа зуун жэлээр гээгдэһэн орон байгаа юм.

Хуби заяанайнгаа эзэн боложо бодоһон ажалша хүнүүд коммунистнуудай партиин хүтэлбэреэр 40 жэлэй туршада дабшажа ороноо түрүү наука, техникэтэй, дэлхэй дээрэхи хүсэ ехэтэ индустриальна гүрэнүүдэй нэгэн болгоо. Революциин урда тээхи Росситай сасуулбал, социалистическэ экономикын үндэһэ һуури болгошо хүндэ индустри 1957 ондо 50 дахин ехээр хүгжөө. Хүсэ ехэтэ хүндэ индустритай болоһоной ашаар лэ һүүлэй гурбахан жэл соо хүдөө ажахын культурануудые таридаг талмайгаа 38 миллион гектараар нэмээхэ аргатай байгаабди.

Манай ороной туйлаһан амжалтануудые нүхэдһөөмнай гадна, дайсадшье мэдэрдэг болоо. Хүсэн түгэс индустритай болоһоной ашаар манай орон социализмын бусад оронуудта ахадүү ёһоной, һайн һайхан сэдьхэлэй туһаламжа үзүүлнэ. Энээниие һаяхан Албанитай хэһэн хэлсээн элеэр гэршэлнэ. Албаниин ажалшан арадай социалистическэ экономикоёо хүгжөөхэдэнь туһалха зорилгоор, тэндэ хамтын хүсөөр ба зөөреэр баригдаһан хэдэн олон электростанцинуудые, заводуудые, хамта дээрэээ 422 миллион түхэригэй эдлэл зөөри албаан арадта бэлэг болгон үгтөө.

Орон бүхэнэй ажалшадай баатар габьяата ажалай ашаар, мүн социализмын оронуудай бэе бэедээ ахадүүгэй ёһоор туһалалсаһанай ашаар арадай демократиин оронуудай промышленность, хүдөө ажахы, наука болон культура хурдан түргэноор хүгжэнэ. Дайнай урда тээхи промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 1955 он дотор Польшодо 4 дахин, Болгарида 6 дахин, Венгридэ 3,5 дахин, Албанида 11 дахин ехэ болгогдоо. Тиихэдэ Хитадай Арадай Республикада промышленна продукци бүтээн гаргалга 1949 онойхитой жэшэбэл, 1955 ондо 4 дахин нэмээ.

Дэлхэйн социалистическэ системын хэлбэришэгүй хүгжэн бэхижэлгэнь арсашагүй баримта болонхой. Энээниие хуушаржа зүнтэглэһэн хүрэнгэтэ дэлхэйн хүсэнүүд зогсоожо шадахагүй. Хүн түрэлтэнэй хүгжэн дэбжэхэ замда һаад ушаруулжа шадахаар хүсэн дэлхэй дээрэ байхагүй. Хүсэжэ ядахадаа империализмын нохосууд хусалдана. Тэдэнэр «коммунистическэ аюул» гэхэ мэтын худал хуурмаг үгэ хүүр тараана, ухэлэйнгоо ерэхэ үдэрые хоногооршье һаа, хойшолуулха гэжэ оролдоно. Хархис хүсэнүүдэй үүсхэлээр Америкын Холбоото Штадууд дотор хүдэлмэришэнэй, коммунистическэ хүдэлөөндэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн хуулинууд дайнай хойто жэлнүүдтэ гаргагдаа. Баруун Германида коммунистическэ парти хоригдоо. Франци болон Италидахи хархис хүсэнүүд һүүлээ үргэхэ һанаатай. Арадуудай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлые дараха хүсэлэнтэйгөөр империализмын хархис хүсэнүүд Азиин ба Африкын оронуудта, социализмын оронуудта эсэргүү элдэб хорото үгэсэлгэ, ябуулга хэнэ. Энэ хэрэгтэ олон зуу миллион доллар гаргашална.

Теэд, түүхын хүгжэлтэдэ һаад хэхэ хүсэн байхагүй! Хүгжэлтын жама ёһондо зүришэн бодожо, тэнэг ябуулга хэгшэд хүмхиин тооһон болон хосордог бшуу. «Эйзенхауэрэй суртал» гэхэ мэтын арга мэхэнь арад зондо шоо үзүүлһэн, шобто харуулһан колониальна системые һэргээхэ гэжэ оролдоно. Энэншье туһалхагүйл. Колониализмын аргань барагданхай, шаргань газарданхай бшуу.

Империализмын хархис хүсэнүүдэй жэрхэмшэг муухай аашануудта, хардалга һүрдэлгэдэ харюу болгон, социализмын лагериин арадууд агуухэ нэгэдэлээ улам бэхижүүлнэ. Энэ нэгэдэлээ нюдэнэй сэсэгы мэтээр гамнан сахихабди.

ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ХҮДЭЛӨӨНЭЙ ЭРШЭ ХҮСЭН УЛАМ ЕХЭ БОЛОНО

Хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигенци хадаа буржуйнар болон ямаршье мүлжэгшэдгүйгөөр шэнэ обществые, ажалшадай шэнэ гүрэниие амжалтатайгаар байгуулаад, капитализмын үедэ үзэгдөө дуулдаагүй түргэнөөр экономико болон культураяа хүгжөөжэ, арад зонойнгоо ажабайдалые зол жаргалтай болгожо шадаха байһанаа дэлхэйдэ үнинэй гэршэлэн харуулланхай. Хүн зоной аша туһада эгээ таарасатай, ажалша хүндэ баян дэлгэр байдал олгохо ниитын тиимэ һайн һайхан байгууламжа тогтоожо байһан Советскэ Союзай, арадай Хитадай болон социализмын бусад оронуудай амжалтатай хүгжэлтэ капиталай дарлалта доро тулижа, ядаржа байһан олон түмэн ажалшадые нягтаруулан нэгэдэжэ ангиин шанга тэмсэлдэ зоригжуулна.

Социализмын үзэл суртал газар дэлхэйн улам улам олон зуугаад миллион хүнүүдэй ухаан бодолые эзэлжэ байнхай. Капиталистнуудай мүлжэлгэдэ, хүдэлмэри үгыдэлгэдэ, эдихэ, эдлэхэ юумэнэй үнэ сэнгэй ургалгада эсэргүүсэн капиталай эзэрхэн зонхилжо байһан оронууд дотор байһан ажалшад жэл ерэхэ бүри үсэд шангаар, улам эмхитэйгээр тэмсэдэг боложо байнхай. Политическэ болон экономическа эрхэнүүдээ хамгаалан капитализмын оронуудай хүдэлмэришэн ангиин дайшалхы нэгэдэлээ бэхижүүлжэ байһаниие гэршэлһэн тоо баримтануудые доро толилнобди:

США

Капитализмын түшэг тулгуури болгошо эгээн баян, хүсэ ехэтэ гүрэниинь болонхой США-да 1956 ондо хүдэлмэришэн анги монополистическэ капиталай эзэрхэлгэдэ эсэргүүгээр шанга тэмсэл хэһэн байна. Тэндэ жэл соо болоһон 3800 забастовкодо 1,9 миллион хүн хабаадалсаа. «Вестингауз электрик корпорейшн» гэжэ фирмын 40 заводуудта хүдэлдэг 55 мянган хүдэлмэришэд нёдондо жэл 156 хоногой туршада забастовко хээ.

Америкын булад хайлуулдаг заводуудай хүдэлмэришэдэй забастовкодо 650 мянган хүдэлмэришэд хабаадалсаһан байгаа. Энэ забастовко һара үлүүтэй үргэлжэлөө һэн. США-да хайлуулагдадаг бүхы буладай болон зөөлэн түмэрэй арбанай юһэн хубиие гаргадаг 12 эгээн томо заводуудай хүдэлмэрилхэеэ болишоходо булад хэдэг монополинуудай эзэд хүдэлмэришэнэй экономическа эрилтэнүүдэй зарим зурьмые дүүргэхэ баатай болоо һэн.

Мүн США-гэй баруун 12 штадуудай авиационно компаниин хүдэлмэришэд, албахаагшад хоёр һара забастовко хэжэ, салин хүлһэеэ дээшэнь болгуулжа шадаһан байна.

1957 оной гараһанһаа хойшо США-да ангиин тэмсэл бүри хурсадажа эхилээ. Юундэб гэхэдэ, үни панхарууһан «хүйтэн дайнай», «хүсэ баримталха» политикые дахин һэргээжэ, уласхоорондын байдал түгшүүрилтэй болгохо зорилгоор США-гэй 1957 оной гүрэнэй сэрэгэй бюджет хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ болонхой юм. Сэрэг дай бэлэдхэлгэдэ гаргагдаха ехэ мүнгэн ажалшадайл хүзүүн дээрэ тохогдоно бшуу.

Нью-Йоркын портын буксирнуудай, баржануудай хүдэлмэришэд 36 үдэр соо бастовалжа, салингаа 11 процентээр ехэ болгоһоной, пенсеэ нэмүүлһэнэй удаа ажалдаа дахин ороһон байна.

Энэ оной февраль-март һарада болоһон таряашад-фермернүүдэй забастовкодо 10 гара мянган фермер хабаадаа. Тэдэнэр худалдажа абадаг һүнэйнгөө түлөө монополинуудай үндэр сэн түлэдэг болохо тушаа эрилтэ табиһан байна.

АНГЛИ

1956 ондо Англида болоһон 2643 забастовкодо 500 мянган хүн хабаадалсаа. Эдэ забастовконуудай болоһоной эсэстэ 2 миллион хүдэлмэриин үдэр дэмы хосороо.

Нёдондо Англида забастовконууд ехэ эмхитэйгээр үнгэргэгдэһэн байна. Ондоо һалбариин хүдэлмэришэд бастовалһан нүхэдөө дэмжэдэг, тэдэндэ мүнгэ зөөреэр туһалалсадаг байба. 6 мянган хүдэлмэришэдые хүдэлмэриһөөнь гаргаһанайнь түлөө «Бритиш мотор корпорейшн» гэжэ автомобиль хэдэг Бирмингам, Ковентри, Оксфорд городуудтахи заводуудай хүдэлмэришэд хахад һараһаа үлүү саг соо забастовалжа, эрилтэнүүдээ дүүргүүлжэ һалаа. Түмэр замай хүдэлмэришэд бастовалһан нүхэдөө али болохоор дэмжэһэн, тус заводуудта ошохо ашаа ашаха, зөөхэһөө арсаһан байна. Тиихэдэ саарһанай промышленностиин хүдэлмэришэд, Шотландиин нүүрһэшэд бастовалһан нүхэдтөө ехэхэн мүнгэ суглуулжа үгэһэн байха юм.

1956 оной декабрь һарынхитай сасуулхада энэ оной январь соо Англида бастовалагшадай тоо 4 дахин олон болоо. Тэрээнһээ боложо январь соо 132 мянган хүдэлмэриин үдэр хии хосороо. Мүнөө тэндэ 7 миллион түмэрзамшад, нүүрһэшэд, машинистнууд, барилгашад салин хүлһэеэ 10 процентээр нэмээхын түлөө тэмсэжэ байнхай.

Салин хүлһэ 10 процентээр нэмээхэ эрилтэтэй судна бүтээдэг промышленностиин 200 мянга гаран хүдэлмэришэдэй забастовко энэ оной мартын 16-да эхилээ. Тэдэниие Англиин машина бүтээдэг промышленностиин заводуудай, түмэрзамшадай дэмжэхэһээ гадна, Японийн, Бельгиин, Баруун Германиин, Даниин, Норвегиин судна бүтээдэг промышленностиин хүдэлмэришэд тэдэнтэй һаналаа нэгэдэнги байһанаа мэдүүлээ.

ФРАНЦИ

Энэ орон дотор 1956 ондо 2 миллион үлүүтэй хүнэй хабаадалгатай 2434 забастовко болоо һэн.

Материальна ажабайдалаа һайжаруулха эрилтэ табяад, авиационно промышленностиин хэдэн арбаад мянган хүдэлмэришэд апрелиин 25-һаа хүдэлхэеэ болибо. Бүхы авиационно заводуудта ойро зуурай забастовко болоо.

Лотарингиин металлургическа заводуудай хүдэлмэришэд салин хүлһэеэ дээшэлүүлхэ эрилтэ хээд, апрелиин 26-һаа забастовко хэжэ эхилээ.

ИТАЛИ

1956 оной туршада Италида 8 миллион үлүүтэй хүдэлмэришэд, албахаагшад забастовочно хүдэлөөндэ хабаадалсажа, өөһэдынгөө политическэ болон экономическа эрхэнүүдээ хамгаалхын түлөө шангаар тэмсэһэн байна.

ЯПОН

1956 ондо Японд 4 миллион гаран хүн забастовконуудта хабаадалсаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. Ворошилов Хитадай Арадай Республикада айлшалжа байна

К. Е. Ворошилов Ханчжоуһаа мордон ябаба

ХАНЧЖОУ. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов болон тэрээнтэй хамта ябалсагшад апрелиин 28-най үглөөгүүр Ханчжоуһаа Гуанчжоу ошохоор ниидэбэ.

Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лай, Чжэцзян провинциин арадай комитедэй түрүүлэгшэ Ша Вэнь-хань, Хитадай Коммунистическэ партиин провинциальна комитедэй нэгэдэхи секретарь Цзян Хуа, Ханчжоугай арадай комитедэй түрүүлэгшэ У Сянь, мүн энэ хотын олониитын хэдэн мянган түлөөлэгшэд аэродром дээрэһээ Климент Ефремович Ворошилов болон бусад советскэ айлшадые үдэшэн мордохуулаа.

К. Е. Ворошилов Кантон ерээ

КАНТОН, апрелиин 28. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов болон бусад советскэ айлшад пекинскэ сагаар мүнөөдэрэй 13 час 30 минутада Кантон ерээ.

Климент Ефремович Ворошиловтай хамта Гүрэнэй соведэй премьерэй орлогшо Хэ Лун, арадай түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай Саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Пын Чжэнь, КНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Цзи Пын-фэй, СССР-тэ байдаг КНР-эй посол Лю Сяо ерэлсэбэ.

Гуандун провинциин арадай комитедэй түрүүлэгшэ Тао Чжу, Хитадай коммунистическэ партиин Кантонско горкомой секретарь У-чэн, городой арадай комитедэй түрүүлэгшэ Чжу Гуан, Кантоной сэрэгэй округые командалагша генерал-полковник Хуан Юн-шэн гэгшэд советскэ айлшадые аэродром дээрэ угтан абаа.

Аэродромһоо К. Е. Ворошиловай байха газартаа ошохо 10 километрын бүхы замдань, тэрэниие энэ хотын 600 мянга шахуу хүн зон угтан амаршалаа.

К. Е. Ворошилов Ухань ерэбэ

УХАНЬ, апрелиин 29. (ТАСС). Нүхэд К. Е. Ворошилов, тэрээнтэй хамта ябалсаһан хүнүүд Гуанчжоуһаа (Кантон) апрелиин 29-дэ 16 часта Ухань город ерээ. Ухань Хубэй провинциин захиргаанай газар юм. Мүн Ухань—Янцзы мүрэн дээрэ байдаг экономическа, политическэ, соёл болбосоролой түб газар юм. К. Е. Ворошиловай Уханиин үйлсэнүүдээр ябахадань 600 мянга гаран городой ажалшад сугларжа, советскэ айлшаниие халуунаар амаршалһан, «Агууехэ Советскэ Союз мандаха болтогой!», «Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаха болтогой!», «Хитадай болон Советскэ Союзай арадуудай ахадүүгэй таһаршагүй хани барисаан мандаха болтогой!» гэһэн юрөөлнүүдые суглараргшад табяа.

Нүхэр К. Е. Ворошилов болон тэрээнтэй сугтаа ябаһан хүнүүд түр зуура амарһанайнгаа һүүлээр, Янцзы мүрэн дээгүүр гараха, Хитадай томо хүүргэнүүдэй нэгэн—Уханиин хүүргын барилгые ошожо хараба.

Нүхэр К. Е. Ворошилов, тэрээнтэй сугтаа ябалсаһан хүнүүд тэрэ үдэшэндөө самолёдоор Пекин мордоо.

К. Е. Ворошилов Пекин ерэбэ

ПЕКИН, апрелиин 29. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, тэрээнтэй сугтаа ябалсаһан хүнүүд апрелиин 29-нэй үдэшэлэн Уханьһаа тусхай самолёдоор Пекин ниидэжэ ерээ. Арадай түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай Саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Пынь Чжэнь, КНР-эй Гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшо Хэ Лун нүхэр Ворошиловтай хамта ерэлсээ.

КНР-эй Гүрэнэй Соведэй премьер Чжоу Энь-лай, КНР-эй Гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшонор Пын Дэ-хуай, Дэн Сяо-пин болон бусад хүнүүд айлшадые Пекинэй аэродром дээрэ угтаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо А. И. Микоян Венэһээ мордон ябаба

ВЕНА. (ТАСС). Австрида айлшалан ошоод байһан СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо А. И. Микоян апрелиин 27-ной үглөөгүүр Москва ошохоёо самолёдоор ниидэбэ.

Советскэ Союзай, Австриин республикын гүрэнэй тугуудаар шэмэглэн гоёогдоһон Швехат аэродром дээрэһээ А. И. Микояниие Федеральна канцлер Рааб, Австриин гадаадын хэрэгүүдэй министерствын статс-секретарь Крейский, юстициин министр Чадек, мүн Венэдэ байхаар түлөөлэгдэһэн хэдэн олон посольство, миссинүүдэй толгойлогшонор үдэшэн ябуулаа.

Австрида байдаг СССР-эй онсо ба бүрин эрхэтэ посол С. Г. Лапин. советскэ посольствын ба худалдаа наймаанай түлөөлгэтэ зургаанай хүдэлмэрилэгшэд А. И. Микояниие тэрэшэлэн үдэшэлсэбэ.

Ниидэн ябахынгаа урда тээ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо А. И. Микоян, Федеральна канцлер Рааб хоюулан үгэ хэлэбэ.

ИОРДАНИДАХИ БАЙДАЛ

КАИР. (ТАСС). Иорданиин байдалые шэнжэлэн МЕН агентство иигэжэ мэдээсэнэ. Энэ орон «гадаада оронуудһаа таһалагдажа», сэрэгэй бэлэдхэлэй газар болгогдоо. Орон соонь сэрэгэй байдал тогтоогдоо, комендантын харуул табигдаа, ондоо оронуудай болон Иорданиин хоорондо телефоной, телеграфын хэлхеэ холбоон таһалагдаа. Тэрээнһээ гадна, ороной городууд хоорондоо харилсажа шадахаяа болибо. Оборонын министрын болон сэрэгэй губернаторай тусхай зүбшөөл абангүйгөөр хүнүүдэй орон соогуураа ябахань хоригдоо.

Иорданиһаа мэнэ һая бусажа ерэһэн МЕН агентствын тусхай корреспондент Ахмед Нафаа «хооһорһон хото шэнгеэр Амман харагдана» гэжэ бэшэбэ. Хүнүүдэй ябахаяа болиһон үйлсэнүүдтэ сэрэгэй сахюул табигданхай. Городой шухала шухала газарнуудаар танкнууд, бронемашинанууд гүйлгэлдэнэ.

«Аль-Маса» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Иерусалимда арад зоной ба сэрэгүүдэй хоорондо тулалдаан болоо.

Орон соо олон хүн арестовалагдажа байна. Мянгаад шахуу хүн арестовалагдаа гэжэ МЕН агентство мэдээсэнэ. Урдань премьер-министр байһан Сулейман Набулси, хамгаалгын министр байһан Абдул Халим Нимер, национальна фронтын ударидагша Абдуррахман Шукейр, мүн тус ороной политическэ, ниитын олон бусад ажал-ябуулагшад сахюул доро байна. Баригдаһан хүнүүдэй дунда олон офицернүүд бии.

Иорданида боложо байһан аюулта ушарнуудые араб арад зон ехээр буруушаан, зэбүүгээ хүдэлнэ. Александрида олон студентнүүдэй митинг боложо, империалистнуудай хорото аашатай тэмсэдэг Иорданиин национальна хүсэнүүдые дэмжэжэ байһанаа мэдүүлбэ. Митинг дээрэ тогтоол абтажа, үндэһэ яһатанаа сүлөөлхэ политика ябуулхыень, Иорданиие гадаадын сэрэгэй бүлэглэлдэ оруулха гэһэн империалистнуудай ааша таһалдуулхыень араб яһанай арадуудые уряалаа. Митингдэ хабаадагшад Иорданида сэрэгэй байдалые болюулха, политическэ хэрэгээр түрмэдэ хаагдагшадые сүлөөлхэ, ниитын эрхэ сүлөө һэргээхэ гэһэн эрилтэ табяа.

Каирай һургуулинуудта һуралсадаг Иорданиин студентнүүд ороондоо сэрэгэй байдалтай болгогдоһон, политическэ партинуудай тараагдаһан ябадал буруушаажа, Иорданиин посольствын байшангай үбэр талада демонстраци хэбэ.

КАИР, апрелиин 29. (ТАСС). Иорданиин байдалда хархис этэгээдүүд улам ехээр нүлөөлдэг боложо байна гэжэ Египедэй газетэнүүд мэдээсэнэ. Амманда, мүн Иорданиин бусад городуудта политическэ, ниитын ажал-ябуулагшад, патриотическа үзэлтэй офицернүүд тушаагдана. Иорданиин армиин дээдэ тушаалтай 70 гаран офицер тушаагдаа гэжэ МЕН агентство мэдээсэнэ. Тэрэшэлэн доодо зэргэтэй офицернүүд мүн лэ тушаагдаһан байна. МЕН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Иорданиин армиин командалагшад тушаалһаа буулгагдажа, хархис этэгээдүүд тэдэнэй оронд до томилогдоно. Иорданида болоһон арадай хүдэлөөндэ талархагшад тушаалһаа буулгагдана. Империалистнуудтай холбоотой байһанайнь түлөө Набулсиин правительствын тушаалһаань гаргаһан хүнүүд мүнөө гүрэнэй албанда һөөргөө абтана.

Республикын ажалшад Майн 1-нэй һайндэрые тэмдэглэнэ

УЛАН-УДЭ

Улан-Удын промышленна предприятинуудаар һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүнгүүд гаргагдаба, үйлэдбэриин түрүүшүүл Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

Апрелиин 29—30-да предприятинууд, эмхи зургаануудаар ажалшадай баярай суглаанууд, һайндэрэй концертнүүд болобо. Модоной заводто болоһон суглаан дээрэ КПСС-эй Пригороднэ райкомой секретарь В. А. Кузнецов элидхэл хэбэ. Улан-Удын сэмбын фабрикада баярай суглаан болоо. Тэндэ парторганизациин секретарь Семенькова элидхэл хээ. Баярай суглаанууд мелькомбинадта, шэлэй, «Механлит», «Металлоширпотреб» заводуудта, ПВЗ-гэй Культурын ордондо болобо. Суглаанай түгэсхэлдэ уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд концерт харуулба.

КЯХТА

Кяхта город һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Үргэн сэхэ үйлсэнүүдэй хоёр талаар жэрыһэн олон дабхар гэрнүүд дээгүүр Улаан тугууд намилзана. Майн 1-дэ зорюулһан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй уряанууд, мүн гоё һайханаар зурагдаһан зурагууд, парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй портредууд хаа хаанагүй харагдана.

Аймагай ажалшад Майн 1-нэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, һайндэрые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаба. Аймагай промышленна предприятинууд 4 һарынгаа түсэб болзорһоонь 5 үдэр урид дүүргэбэ. Совхоз, колхозууд эртын пар хахалха түсэбөө дүүргээд, эртын тарилга эмхитэйгээр ябуулжа байна. Нёдондо жэлэй энэ үеынхиһөө 3500 гектар ехэ талмай дээрэ пар хахалагдаа.

Майн 1-дэ зорюулагдаһан баярай суглаанууд Кяхта городто, МТС, совхоз, колхозуудта үсэгэлдэр болобо. Аймагай центртэ болоһон баярай заседани дээрэ Майн Нэгэн тухай элидхэл КПСС-эй айкомой секретарь Гаврилов хэбэ. Заседаниин һүүлдэ ехэ концерт болобо. Тус баярай заседани аймаг соо радиогоор дамжуулагдаба.

ПРИБАЙКАЛЬЕ

КПСС-эй айком ба аймгүйсэдком Майн Нэгэнэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаба. Нэгэдэхи кварталай ба апрель һарын түсэб болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэһэн Итанцын леспромхоз, барилгын материалнуудай Еловско комбинат, Сэлэнгын шпалозавод, тоһоной завод аймагай Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ. Мүн гүрэндэ һү тушааха, худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз, мяха тушааха 1-дэхи кварталай түсэб үлүүлэн дүүргэһэн Молотовой нэрэмжэтэ колхоз Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

Аймагай МТС, колхозуудаар, промышленна предприятинуудаар Майн 1-нэй һайндэртэ зорюулагдаһан баярай суглаанууд ажалай болон политическэ дэбжэлтын оршон байдалда боложо үнгэрбэ.

Турунтаево тосхоной Культурын байшанда аймагай промышленна предприятинуудай, колхозуудай түрүүшүүл, эмхи зургаануудай болон организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд сугларба. «Дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын үдэр, бүхы оронуудай хүдэлмэришэдэй хани харилсаанай үдэр — Майн 1» тухай элидхэл КПСС-эй айкомой секретарь Е. Н. Скубаренко хэбэ.

КУДАРА-СОМОН

Майн 1-нэй һайндэрые аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, колхознигууд, механизаторнууд эршэтэ ажалай оршон байдалда тэмдэглэжэ байна. Колхозуудаар эртын культурануудай тарилга түлэг дундаа ябана. Маленковой, Ленинэй, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта 150—250 гектарта тарилга хэгдээ. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо 100 гаран гектар шэнэ газар элдүүрилэгдээ.

Таряан ажалай, тракторна бригадануудаар, малай фермэнүүдээр хэдэн арбаад агитаторнууд Майн 1 тухай хөөрэлдөөнүүдые эдэ үдэрнүүдтэ үнгэргэбэ. МТС, колхозууд, эмхи зургаануудаар баярай суглаанууд болобо. Аймагай центртэ болоһон баярай заседани дээрэ Майн 1 тухай элидхэл ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Г. М. Мансуровский хэбэ.

ЗАИГРАЙ

Аймагай колхозуудай, промышленна предприятинуудай тосхон, һуурин газарнууд һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Эдэ үдэрнүүдтэ клуб, библиотекэнүүдээр, улаан булангуудаар хүн зон олон. Хаа хаанагүй баярай суглаанууд, агитаторай хөөрэлдөөнүүд боложо үнгэрбэ.

Димитровой нэрэмжэтэ колхоздо үнгэрһэн баярай суглаан дээрэ колхозой түрүүлэгшэ, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат Т. И. Макарова элидхэл хэбэ. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо парторганизациин секретарь Гребенников элидхэл хээ.

Дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын Үдэр — Майн 1-ниие аймагай ажалшад эрхим амжалтаар угтаба. Һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ Шулуутайн леспромхозойхид шалгарба. Тус коллектив модо бэлэдхэхэ 1-дэхи кварталай түсэб 110 процент дүүргэжэ, апрель һарынгаа түсэб болзорһоонь 3 үдэр уридшалан дүүргээ.

Хандагатайн леспромхозой шпалозаводой. Черемуховско леспромхозой коллективүүд һайн амжалта туйлаа.

* * *

Ажалшадай баярай суглаанууд Кабанскда, Байкало-Кударада, Мухаршэбэртэ, Бичурада болон республикын бусад аймагуудаар боложо үнгэрбэ.

Арбан үдэрөөр түрүүлбэ

Улан-Удын модоной завод манай городой түрүү предприятинуудай нэгэн юм. Тус заводойхид хамагһаа түрүүлэн ажалай 7 часай үдэртэ орожо, продукци үйлэдбэрилхэ гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Заводой хүдэлмэришэд Майн 1-нэй һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, арадайнгаа ажахын хэрэгсэлдэ хюрөөдэмэл модо үгэхэ 4 һарынгаа даалгабариие болзорһоонь 10 хоног урид дүүргэбэ.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө хүн бүхэнэй оролдоһоной ашаар, нёдондоной энэ үеынхиһөө 4 мянган кубометр ехэ модон хюрөөдэгдэбэ. Продукциин өөрынь үнэ 3,5 процентээр химдаруулагдажа, 500 мянган түхэриг мүнгэн арьбалагдаба.

Мастернууд Иван Горячкин, Николай Журавлевой даадаг халаанууд тус бүридөө 5,5 һарын даалгабари дүүргэбэ.

Д. Аюшеев.

Культурын түрүү байшан

Хүдөөгэй ажалшадай сүлөөтэй сагыень культурнаар үнгэргүүлхэ, тэдэниие коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ үүргэ аймагай культурын байшангууд, клубууд дүүргэхэ уялгатай. Хориин аймагай культурын байшан (директорынь А. Тронов, уранһайханай талаар хүтэлбэрилэгшэ И. Борисов) энэ уялгаяа хангалтатайгаар дүүргэнэ.

Культурын байшангай хүтэлбэрилэгшэд ажал хүдэлмэреэ һайжаруулхын тула оролдолго гаргана. Эндэ аймагай бусад клубуудай хүдэлмэрилэгшэдэй семинар үнгэргэгдэжэ, залуушуулые сүлөөтэй сагтань һайнаар амаруулхын, уранһайханай самодеятельностиин хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхын тула юу хэхэб гэһэн асуудалнууд хэлсэгдэһэн байна. Кино харуулхын хажуугаар лекци, асуудал болон харюугай үдэшэ үнгэргэгдэнэ, концерт ба зүжэгүүд табигдана.

Үбэлдөө эндэхи агитбригадынхид фермэ, отара, гүүртэнүүд, МТС-үүд болон леспромхозуудаар ябажа, лекци, хөөрэлдөө эмхидхэһэн, һонирхолтой концерт харуулһан байха юм. Концертын һүүлээр малшад, механизаторнууд болон хүдэлмэришэд агитбригадын гэшүүдтэ халуун баясхалан хүргэдэг байгаа.

Культурын байшангай уранһайханай самодеятельностьдэ хабаадагшад ондоо аймагуудааршье ябажа, зүжэг наада табидаг юм. Заиграйн, Хэжэнгын, Яруунын аймагуудай культурын байшангуудта ошожо, концертнүүдые харуулһан байна.

Энэ байшангай сценэ дээрэ Гулак-Артемовскиин «Наталка-Полтавка» гэжэ оперэтэ табигдаа. Үбэлэй сагта концерт, зүжэгүүдые 2 мянга гаран хүнүүд хараһан байха юм.

И. Байкальский.

— Майн баяраар
Аргагүй ехээр
Амаршалнаб шамайгаа!
Һайн бэлэйш,
Арахандаа абаад,
Ябыш даа намайгаа.

Хүлэйнгөө дүроодэ
Хүрэдэг болоходонь
Шададаг болохолби.
Өөрөө гүйлгэжэ,
Шамайгаа арадаа
Байлгаад ябахалби.

И. Денисовэй фото.
Ш. Нимбуевай шүлэг.

Мүнөөдэр, үглөөдэр хаана ошохоб

Майн 1—2-ой үдэрнүүдтэ Революциин, мүн Театральна талмайнуудта городой промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай, завод, фабрикануудай уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд һайндэрэй концерт ажалшадта харуулха юм.

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба балетэй театрта —Майн 1-нэй үдэшын 8 часта городой залуушуулай һайндэрэй концерт болохо. Тиихэдэ духовой оркестрын иргагуу һайхан хүгжэм доро хатар танца, ниитэ зоной зугаа наадан болохо. Майн 2-ой үдэрэй 12 часта «Жизель» гэжэ оперо, үдэшын 8 часта Вердиин «Риголетто» гэжэ оперые ажалшад шагнаха байна.

Гүрэнэй ород драмын театрта—Майн 1-нэй үдэшэ һайндэрэй концерт харуулагдаха. Майн 2-ой үдэрэй 12 часта Квитко Основьяненко гэгшын «Шельменко Денщик» гэжэ зүжэг, үдэшэлэн Сегель Кулиджановай «Наша дочь» гэжэ зүжэг харуулагдаха.

Бурят драмын театрта — мүнөөдэр, үглөөдэр уранһайханай концерт, мүн городой залуушуулай сэнгэлгэ, зугаа наадан болохо.

Улан-Удын Пионернүүдэй байшанда — Майн 2-ой үдэрэй 2 часта байшангай самодеятельностиин коллективүүд шефүүдтээ уранһайханай концерт харуулха.

Барилгашадай клубта — Мүнөөдэр, үдэрэй хоёр часһаа үдэшэ болотор «Адуушанай дуун» гэжэ уранһайханай үнгэтэ кинокомеди харуулагдаха. Үглөөдэр, үдэрэй 10 часта трестын хүдэлмэришэдтэ, албахаагшадта, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан һайндэрэй концерт табигдаха. Концертые Пионернүүдэй байшангай самодеятельностиин коллективүүд харуулха юм. Үдэшэниинь клубай уранһайханай самодеятельностиин коллектив һонин программатай концерт городой ажалшадта харуулха.

Уһан замайхидай клубта — Майн 1—2-ой үдэрнүүдтэ залуушуулай вечер болохо. Клубай уранһайханай самодеятельностиин коллектив концерт харуулха, духовой оркестрын хүгжэм доро залуушуулай зугаа наадан болохо. Мүн эндэ уранһайханай кинофильм харуулагдаха.

Паровозо-вагонно заводой Культурын ордондо — мүнөөдэр, үглөөнэй 11 часта хүүгэдэй уранһайханай самодеятельностиин коллектив ооһэдынгөө үетэндэ, аха нүхэдтөө һайндэрэй ехэхэн программатай концерт харуулха, Тиихэдэ үдэрэй 4, 6, 8, 10 часта «Сердце поёт» гэһэн уранһайханай фильм харуулагдаха. Майн 2-то орденто заводой хүдэлмэришэдтэ, албахаагшад, инженернүүд болон техникүүдтэ,

мүн тэдэнэй бүлэ[…] тэ хүүгэдэй уран[…] ханай самодеятель[…] тиин коллектив [...] церт харуулха [...] Тэрэшэлэн гүрэ[…] ород драмын театр[…] артистнар Нуши[…] зохёоһон «Доктор» [...] жэ зүжэгые үдэш[…] 8 часта табиха. ПВ[…] гэй культура ба а[…] ралтын парк соо [...] шэлэн орой боло[…] зугаа наадан боло[…]

Түмэр замша[…] клубта — мүнөөд[…] үглөөдэр уранһа[…] най кинофильмнү[…] харуулагдахань. Т[…] хэдэ үдэшэндөө залу[…] шуулай вечер, хат[…] танца болохо. Ду[…] вой оркестр наада[…]

Механизирова[…] шэлэй заводой клу[…] — Майн 1-нэй үгл[…] нэй 11 часта хүүгэд[…] утренник болохо. Үд[…] шэниинь «Кубанск[…] казаки» гэжэ уранһ[…] ханай кино харуул[…] даха.

Майн 2-ой үд[…] «Без вести пропавши[…]» гэжэ кино харуулаг[…] ха. Тиихэдэ духов[…] оркестрын хүгжэм д[…] ро хатар танца боло[…]

Улан-Удын мяха[…] консервын комбина[…] та — Мүнөөдэр үд[…] рэй 12 часта хүүгэд[…] утренник боло[…] Удаань «Моя доч[…]» гэжэ уранһайханай к[…] нофильм харуулагд[…] ха.

«Механлит» зав[…] дой клубта — мүнө[…] дэр, үглөөдэр кино[…] фильм харуулагдах[…] Майн 2-ой үдэшэ за[…] луушуулай вечер бо[…] лохо.

Серовой нэрэмжэт[…] клубта — Майн 1—2-ой үдэрнүүдтэ кино[…] харуулагдаха.

Василий Смыслов шатараар дэлхэйн чемпион болобо

Апрелиин 27-до М. Ботвинник В. Смыслов хоёр шатараар дэлхэй дээрэ түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысэжэ дүүргэбэ. Оюун бэлигтэ советскэ гроссмейстер Василий Смыслов 12,5:9,5 гэһэн тоотойгоор 22-дохи наадандаа илаа.

М. Ботвинник 1948 онһоо хойшо шатараар дэлхэйн чемпион байһан юм.

Эдэ гроссмейстернүүд шатараар хэдэн дахин мүрысөө юм. Тусхайлбал тэдэнэр 46 дахин мүрысэһэн байна.

Мүнөө болоһон мүрысөөндэ Василий Смыслов илангаяа һайнаар, шадамар бэрхээр наадаа гэжэ онсолон тэмдэглэхэ шухала. Харин тиихэдэ Ботвинник хэдэн дахин буруу наадаһан, мүн хойшолуулагдаһан партинуудые буруугаар шэнжэлһэн байгаа.

Мүнөө болоһон мүрысөөнэй бүхы наадануудта дэлхэйн чемпион Смыслов тон зоригтойгоор, тунхаришагүйгөөр наадаһан байха юм. Ботвиннигай наадахадаа му[…] лыень һайн мэдэжэ, тэрэни[…] Смыслов бэрхээр һамбааша[…]

Василий Смыслов мүнөө 36-[…] Швейцарида, Югославида, Анг[…]да, Голландида шатараар боло[…] уласхоорондын ехэ мүрысөөнүү[…] Смыслов хэдэн дахин илаһан бай[…] Гадна, хилын саанахи элитэ [...] гроссмейстернүүд С. Решевск[…] (США), М. Эйве (Голланди) гэ[…]шэдые Смыслов тон бэлэхэн[…] шүүһэн байна.

Шатараар дэлхэйн чемпион бол[…]һон хүн гурбан жэлэй турша[…] дахин өөрынгөө нэрэзэргые тогт[…]хын түлөө мүрысэхэ уялгатай ю[…] Гэбэшье, урдань дэлхэйн чемпи[…] байһан М. Ботвинник 1959 он[…] үһөөгөө абахын тулада Смыслов[…]той мүрысэхэ эрхэтэй.

Я. Рохлин, шатара[…] уласхоорондын арби[…]

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина. 26. Телефоны редакции: редактора 46-32. зам. редактора—32-74. отв. секретаря— 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00414. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 2153.